

Pregledni članak UDK 37.03: 372: 1

Primljeno 22. 06. 2008.

Bruno ĆurkoInstitut za filozofiju, Ulica grada Vukovara 54, HR–10000 Zagreb
bcurko@ifzg.hr

Odgaj i nastava u aktivnostima Hrvatskog filozofskog društva

Sažetak

Hrvatsko filozofsko društvo jedan dio svojih aktivnosti usmjeruje prema filozofiji odgoja i problemima nastave. Najbolji primjer za to jest časopis Metodički ogledi, koji je specijaliziran za filozofiju odgoja. Njegov dijapazon obuhvaća i nastavu filozofije, logike i etike, ali i nastavu drugih predmeta, kako u osnovnom i srednjem školstvu tako i na sveučilištima. Časopisi Filozofska istraživanja i Synthesis philosophica redovito objavljuju radove iz odgojno-obrazovnog područja. Neko je vrijeme u izdanju HFD-a izlazio i časopis Logika, koji se bavio pitanjima nastave logike. U biblioteci »Filozofska istraživanja« izdane su četiri knjige tematski vezane za filozofiju odgoja i nastavu filozofije. HFD je i organizator dva velika znanstvena skupa o toj problematici: Filozofija i obrazovanje (2000.) i Filozofija i odgoj u suvremenom društvu (u sklopu 13. Dana Frane Petrića, 2004.). Potonji je skup rezultirao zbornikom Filozofija i odgoj u suvremenom društvu, ur. Milan Polić (Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.).

Posebnu pozornost društvo posvećuje nastavi filozofske grupe predmeta. Osim što su članovi društva sudjelovali u izradi programa gore navedenih predmeta, HFD je suorganizator Natjecanja iz filozofije i logike. Inicijativa o priključenju naših učenika u Međunarodnu filozofsku olimpijadu upravo je krenula od Hrvatskog filozofskog društva.

Ključne riječi

Hrvatsko filozofsko društvo, filozofija odgoja, nastava filozofske grupe predmeta, metodika filozofske grupe predmeta

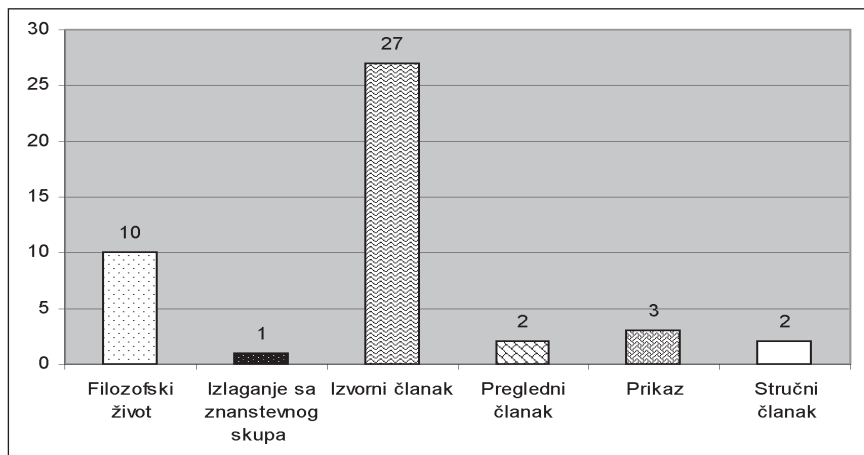
Hrvatsko filozofsko društvo, od svojih početaka 1957. godine, u svoje aktivnosti uključuje brigu za nastavu filozofske grupe predmeta, kao i teme iz filozofije odgoja. Ovdje ću prikazati na koje se sve načine Hrvatsko filozofsko društvo bavilo problematikom odgoja, filozofije odgoja, metodikom nastave filozofske grupe predmeta, metodikama općenito te obrazovnom politikom. Usredotočit ću se na objavljene članke, knjige i časopise o gore navedenoj problematici, te na znanstvene i stručne skupove. Obuhvatit ću razdoblje od 1980. do 2006. godine.

Časopisi

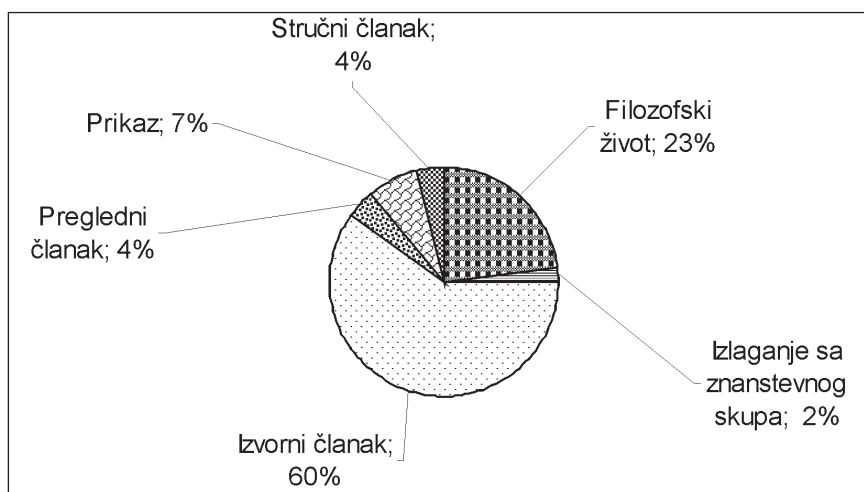
Filozofska istraživanja

Filozofska istraživanja, najglasovitiji časopis Hrvatskog filozofskog društva, čiji je prvi svezak izašao 1980. godine, na svojim stranicama donosi i tekstove koji se bave filozofijom odgoja, problemima nastave filozofije, logike i etike. U svojih 27 godina izlaženja donosi 27 izvornih članaka povezanih s tematikom odgoja i obrazovanja. Istom tematikom u prvih 107 brojeva bave se i dva

stručna članka, dva pregledna rada i jedno izlaganje sa znanstvenog skupa. Rubrika »Filozofski život« donosi devet tekstova, a »Recenzije i prikazi« tri teksta o odgoju i nastavi.¹

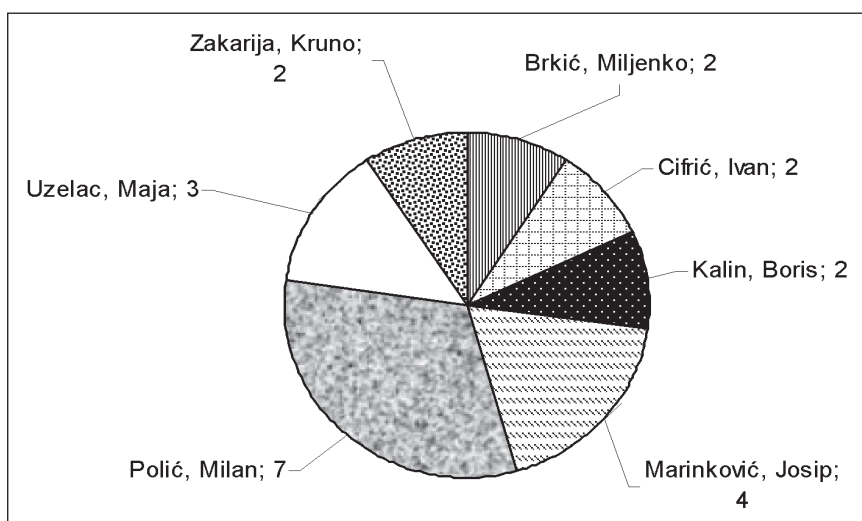

Izraženo u postotcima to izgleda ovako:

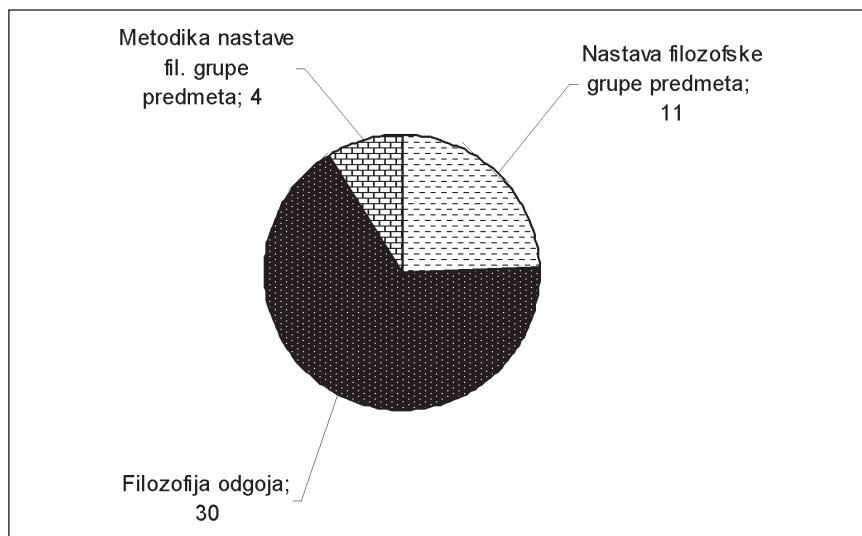
Kako i dolikuje *Filozofskim istraživanjima*, čak 60% objavljenih tekstova o filozofiji odgoja, te nastavi i metodici filozofske grupe predmeta, izvorni su znanstveni radovi. Naravno, u njima prevladava tematika filozofije odgoja, dok u drugim kategorijama prevladava tematika metodike i nastave filozofske grupe predmeta. Uspoređujući to s drugim filozofskim disciplinama koje se pojavljuju u *Filozofskim istraživanjima*, može se reći da filozofija odgoja u časopisu ima zadovoljavajući tretman.

Gledajući po autorima, najviše tekstova o naslovljenoj temi u *Filozofskim istraživanjima* objavili su Milan Polić (7), Josip Marinković (4) i Maja Uzelac (3), a grafički prikaz autora koji su objavili više od jednoga članka izgleda ovako:

Situacija je malo drukčija ako izdvojimo samo izvorne znanstvene članke (27). Najviše izvornih znanstvenih članaka o ovoj temi ima Josip Marinković (4), slijede Milan Polić (3), te Ivan Cifrić (2). Tu je još osamnaest autora s po jednim izvornim znanstvenim radom.

Kad sveukupna 45 teksta podijelimo na tri tematske cjeline (nastava filozofske grupe predmeta, filozofija odgoja, metodika nastave filozofije), grafički i brojčano to izgleda ovako:

Malo manje od 67% tekstova među navedenima bavi se filozofijom odgoja. Najveći broj radova iz područja filozofije odgoja i metodike nastave filozofskih predmeta nalaze se u svesku 4 iz 1986. godine (broj 19), u kojem je objavljen tematski blok *Odgoj između teorije i pragme*. Urednica je bloka

¹
Vidi prilog 1.

Maja Uzelac, a u bloku se nalazi 11 izvornih članaka i jedno izlaganje sa znanstvenog skupa. Drugi blok o ovoj tematici objavljen je u svesku 2 iz 2005. godine (broj 97) pod naslovom *Filozofija odgoja u suvremenom društvu*. U tom tematskom bloku, čiji je urednik Milan Polić, objavljeno je dvanaest tekstova s međunarodnog znanstvenog skupa *Filozofija i odgoj u suvremenom društvu*. Od dvanaest tekstova devet ih je kategorizirano kao izvorni znanstveni članak, dva su pregledna rada i jedan stručni članak.

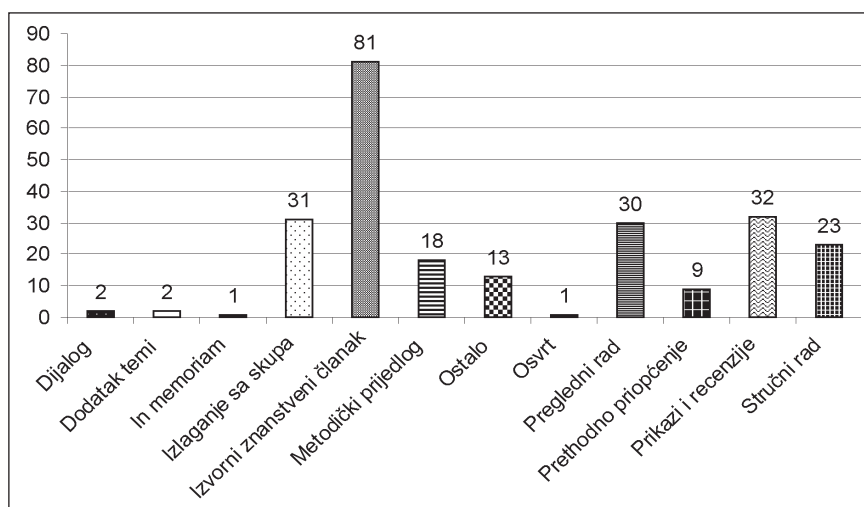
Synthesis philosophica

Synthesis philosophica, međunarodni časopis Hrvatskog filozofskog društva, koji izlazi već dvadeset i dvije godine, na svojim stranicama donosi 7 izvornih znanstvenih članaka, te jednu recenziju koja se bavi filozofijom odgoja.² Svezak 1 iz 2006. godine (broj 41) donosi tematski blok *Philosophy of Education in Contemporary Society*, kojeg uređuje Milan Polić. U tom se bloku nalazi šest izvornih članaka, koji su također povezani s međunarodnim znanstvenim skupom *Filozofija i odgoj u suvremenom društvu*. Od sedam izvornih znanstvenih članaka, samo je jedan od domaćeg autora (Berislav Žarnić, »Learning to Learn: An Epistemological Paradox in Education«), a ostale su tekstove napisali strani autori. Svi su tekstovi usko povezani s nekom od tema filozofije odgoja.

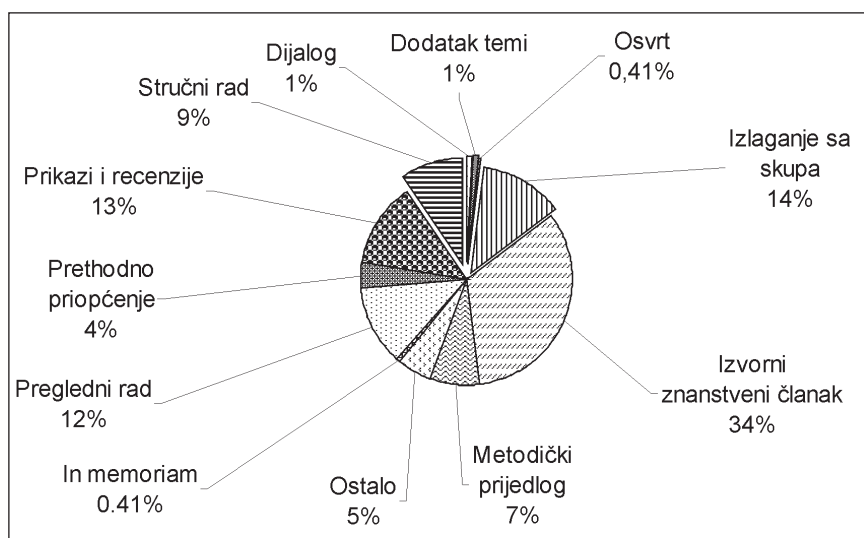
Metodički ogledi

Metodički ogledi su specijalizirani časopis Hrvatskog filozofskog društva, koji se bavi filozofijom odgoja. Ovo je časopis koji je zasigurno najviše utjecao na razvoj filozofije odgoja u Republici Hrvatskoj. Isto je tako osvješćivao probleme koji se nagomilavaju u nastavi filozofske grupe predmeta. Prvi broj časopisa izašao je 1990. godine. Časopis izlazi dva puta godišnje. Prvih šest brojeva urednik časopisa je bio Milan Polić. Od 6. godišta (1995. godine) mjesto glavnog urednika preuzima Kruno Zakarija. Godine 2000. na mjestu glavnog urednika ponovno je Milan Polić. Uz prekid između 1996. i 2000. godine, ovo je 14. godina izlazenja časopisa. U svojih dvadeset i pet brojeva, *Metodički ogledi* donose 250 raznovrsnih tekstova koji su usko povezani s filozofijom odgoja, metodikom nastave filozofije, nastavom filozofije i etike, nastavom ostalih školskih predmeta, metodičkih prijedloga, itd.³ Od svih tekstova objavljenih u *Metodičkim ogledima*, nešto manje od 92% posto njih odnose se na odgoj i obrazovanje. Od toga je najviše izvornih članaka (81), slijede prikazi i recenzije (32), izlaganja sa znanstvenih skupova (31), pregledni radovi (30), stručni radovi (23), tekstovi svrstani pod »ostalo« (13), prethodna priopćenja (9), nekategorizirani radovi (6) dijalози (2), dodatci temi (2), te po jedan osvrt, *in memoriam* i kratko priopćenje.

Slijedi grafički prikaz:

Izraženo u postotcima, to izgleda ovako:

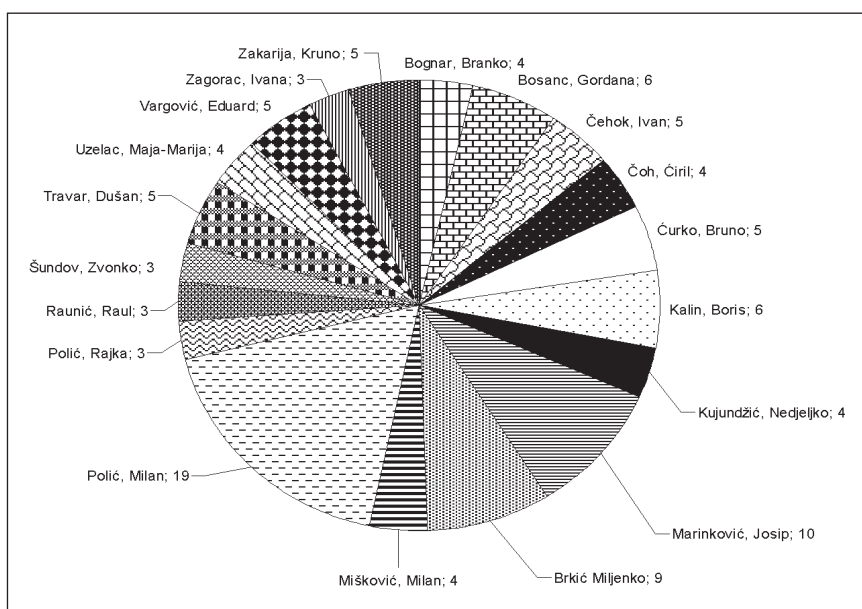

Kao i u *Filozofskim istraživanjima*, i ovdje ima najviše izvornih znanstvenih članaka (81 ili 33%). U *Metodičkim ogledima* postoji veća paleta kategorizacije tekstova. Kako je ovo ipak časopis koji je specijaliziran za filozofiju odgoja i metodiku, ima i specijalizirane kategorizacije kao što je, primjerice, »metodički prijedlog«.

Autori koji se najčešće pojavljuju su: Milan Polić (19), Josip Marinković (10), Miljenko Brkić (9), Boris Kalin (5), itd.

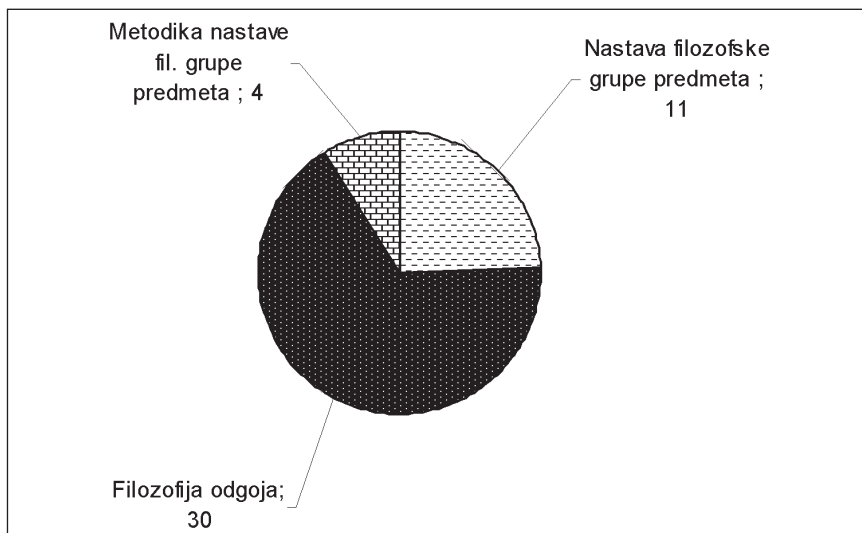
²
Vidi prilog 2.

³
Vidi prilog 3.

Od svih tekstova koju su izdani u *Metodičkim ogledima*, 81 je klasificiran kao izvorni znanstveni članak, od kojih se najčešće pojavljuju članci Milana Polića (10), Krune Zakarije (4) i Rajke Polić (3).

Teme članaka su raznovrsne. Klasificiramo li teme koje se obrađuju u ovom članku na četiri osnovne – i to: nastava filozofske grupe predmeta, filozofija odgoja, metodika filozofske grupe predmeta, te metodika ostalih predmeta – dobivamo slijedeći prikaz:

U *Metodičkim ogledima* najčešća je tema filozofija odgoja (nešto više od 43%), slijede tekstovi o nastavi filozofske grupe predmeta (21%), metodika filozofije, logike i etike (19%), te metodika ostalih predmeta (17%).

Časopis *Metodički ogledi* u svojih trinaest godina izlazenja zasigurno je postao vodeći časopis za tematiku filozofije odgoja i nastave filozofske grupe

predmeta u širem okružju. Osim što je etablirao filozofiju odgoja u znanstvenoj javnosti, temama iz nastavne prakse trebao bi biti prihvaćen kao nezaobilazna literatura za poboljšanje kvalitete nastave – kako filozofije, logike i etike, tako i ostalih školskih predmeta. Vrijednost ovog časopisa jest i u tome što na svojim stranicama donosi i novine koje su prijeko potrebne za unapređenje kvalitete suvremenog komuniciranja u stručnoj i znanstvenoj javnosti. Spomenimo samo broj 16, koji donosi raspravu o predmetu Etika, održanu na Internet-forumu, čiji je moderator ujedno i urednik *Metodičkih ogleda*, Milan Polić. Upravo taj forum donosi osvježanje u stručnoj i znanstvenoj komunikaciji. Otvorenost svim stranama za javni dijalog oko jednog gorućeg pitanja kao što je nastava etike – više je nego potrebna. Gore navedeni forum jedan je od primjera na koji se način može kvalitetno raspravljati o problemima, ali i na koji način Hrvatsko filozofsko društvo može kvalitetno surađivati sa svim zainteresiranim članovima, pa i šire od toga. Iznesene brojke govore same za sebe: 250 tekstova, od čega 81 izvorni znanstveni članak, o temama koje su usko vezane za nastavu i filozofiju odgoja – nužno potiče razvoj rasprave o tim temama. Osim što su *Metodički ogledi* ponekog autora uputili k istraživanju filozofije odgoja, sve one teme koje se pojavljuju oko nastave filozofije, logike, etike, ali i drugih predmeta, mogu poslužiti kao poticaj za kvalitetnije izvođenje nastave.

Logika

Časopis *Logika*, stručno-metodički časopis za profesore i učenike gimnazija i srednjih stručnih škola, čiji je glavni urednik (barem u prva tri broja) bio Ivan Bekavac Basić, specijaliziran je prvenstveno za nastavu logike. Časopis je počeo izlaziti 2000. godine. Nažalost, samo se tri prva broja mogu naći u knjižnicama. Međutim, svi brojevi (1–5) mogu se pogledati i »skinuti« u pdf-formatu na web-stranici Filozofskog fakulteta u Splitu.⁴ Časopis je donosio iscrpna izvješća, kao i zadatke za županijskih i državnih natjecanja iz logike. Donosio je i članke o nastavi logike, poznatim logičarima i vrlo korisnu rubriku s Internet-adresama koje se tiču logike. Časopis nema kategorizirane tekstove. U ovih pet brojeva nalazi se dvadesetak tekstova usko povezanih s nastavom logike i srednjoškolskim natjecanjem iz logike.⁵ Časopis je vrlo koristan učenicima i nastavnicima logike. Nažalost, nakon gore navedenih izdanja, časopis je posustao, barem zasad.

Knjige u biblioteci »Filozofska istraživanja«

Od 1988. do 2007. godine u biblioteci »Filozofska istraživanja« izašlo je preko stotinu knjiga, od čega su četiri vezane za teme filozofije odgoja i nastave filozofije. Prva knjiga vezana za nastavu filozofije izašla je 1990. godine (redni broj 32): Josip Marinković, *Filozofija kao nastava*. Iste godine (redni broj 34) izlazi i knjiga Milana Polića: *E(ro)tika i sloboda. Odgoj na tragu Marxa*. Godine 1993. izlazi i druga knjiga Milana Polića, *Odgoj i svije(s)t* (redni broj 69). I napokon, 2004. godine izlazi knjiga Ivana Čehoka, *Filozofija odgoja Eugena Finka*. Postotcima izraženo, od sveukupnog broja izdanja u biblioteci »Filozofska istraživanja« filozofija odgoja i nastava filozofije zauzimaju 3,24%.

⁴

Adresa web-stranice na kojoj se može doći do časopisa *Logika* je: <http://www.ffst.hr/~logika/ulaz.htm>.

⁵

Vidi prilog 4.

Znanstveni skupovi

Dosad su u organizaciji Hrvatskog filozofskog društva održana dva velika znanstvena skupa na temu odgoja i obrazovanja. Dvodnevni znanstveni skup pod naslovom *Filozofija i obrazovanje* održan je 1. i 2. prosinca 2000. godine. Na njemu je izlaganja održalo dvadesetak sudionika. Međunarodni znanstveni skup *Filozofija i odgoj u suvremenom društvu* organiziran je u sklopu 13. Dana Frane Petrića, od 20. do 23. rujna 2004. Na skupu su sudjelovali referenti iz petnaestak zemalja, a izložen je 61 referat. Potonji je skup rezultirao zbornikom *Filozofija i odgoj u suvremenom društvu*, urednika Milana Polića (Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.). U zborniku se nalaze tekstovi 32 autora, od čega je 17 izvornih članaka, jedan stručni rad, devet preglednih radova, tri izlaganja sa znanstvenog skupa i dva prethodna priopćenja.

Natjecanje iz logike i filozofije

Posebnu pozornost Hrvatsko filozofsko društvo posvećuje nastavi filozofske grupe predmeta (filozofija, logika i etika). Osim što su članovi Društva sudjelovali u izradi programa navedenih predmeta, Društvo je, uz Agenciju za odgoj i obrazovanje (ranije Zavod za unapređenje školstva), suorganizator Natjecanja iz filozofije i logike na svim razinama: od školskog, preko međuzupanijskog, do državnog natjecanja. Dosad se natjecanje iz logike održalo 10 puta, a iz filozofije 7 puta. Natjecanje iz logike – kao srednjoškolsko natjecanje koje službeno važi za sve učenike koji uče logiku – jedino je ovakve vrste u svijetu. Natjecanje iz filozofije – kao srednjoškolsko natjecanje koje službeno važi za sve učenike koji uče filozofiju – jedno je od starijih u svijetu ovakve vrste. Situaciju sa srednjoškolskim natjecanjima iz filozofije u svijetu promijenila je Međunarodna filozofska olimpijada (IPO) te podrška Međunarodne federacije filozofskih društava (FISP) i UNESCO-a nacionalnim srednjoškolskim natjecanjima iz filozofije. Tako da se danas u tridesetak zemalja svijeta provodi srednjoškolsko natjecanje iz filozofije. Inicijativa o priključenju naših učenika Međunarodnoj filozofskoj olimpijadi krenula je upravo od Hrvatskoga filozofskog društva. Na inicijativu HFD-a, od 2007. Republika Hrvatska sa svojim predstavnicima sudjeluje na Međunarodnoj filozofskoj olimpijadi koju organiziraju FISP i UNESCO. Hrvatska delegacija prvi je put sudjelovala na petnaestoj Međunarodnoj filozofskoj olimpijadi održanoj u Antalyi (Turska) od 18. do 21. svibnja 2007.

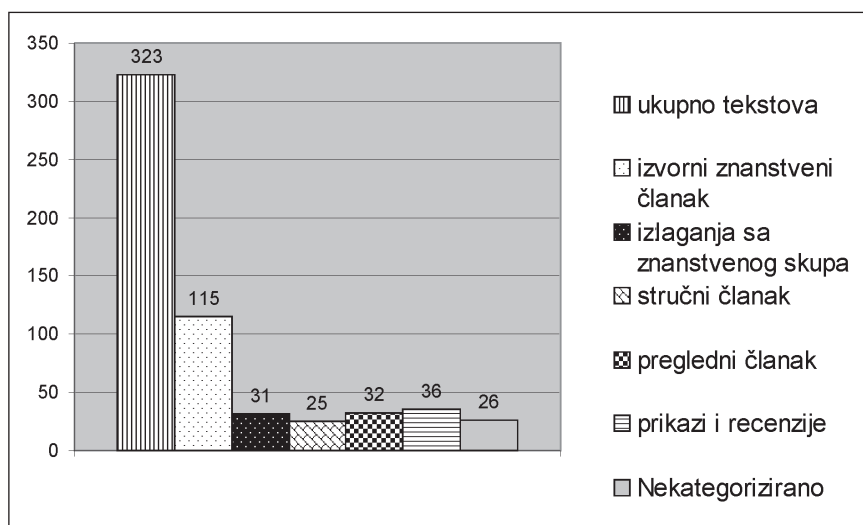
Utjecaj na obrazovnu politiku

Pri svakoj promjeni obrazovnog sustava, Društvo je pokušalo izboriti što bolji status filozofskih predmeta ili barem javno iskazati svoj stav. Tako je bilo i na Izvanrednoj skupštini HFD-a, 10. listopada 1980., pod nazivom *Nastava filozofije u srednjem obrazovanju*,⁶ te znanstvenom skupu održanom 21. travnja 1995., na kojem se raspravljalo o *projektu nove hrvatske škole*.⁷ Koliko se u tome uspjelo, teško je procijeniti. Po najnovijem UNESCO-ovu istraživanju o poučavanju filozofije i filozofske grupe predmeta u školama,⁸ Hrvatska je u »zlatnoj sredini«, s filozofijom koja se poučava kao poseban predmet u srednjim školama te na sveučilištima, a »neslužbeno« i kroz udruge te javna predavanja. Ipak treba napomenuti da je Hrvatska (odnosno Jugoslavija) u sličnom UNESCO-ovu istraživanju sredinom sedamdesetih bila u boljem položaju negoli danas u odnosu na druge zemlje svijeta. Hrvatska danas ima jedan filozofski nastavni predmet više – Etiku; međutim, trend je u svijetu povećavanje opsega filozofske grupe predmeta. Ovaj je trend naročito izražen u

istočnoj Europi i Južnoj Americi. Naravno, postoje zemlje poput Rusije i Engleske, koje su filozofiju potpuno izbacile iz srednjih škola. Hrvatska u svom srednjoškolskom programu ima, dakle, tri filozofska predmeta: filozofiju, logiku i etiku. Etika je ono što nas razlikuje od zemalja u okruženju. Većinu postojećih udžbenika iz gore navedenih predmeta napisali su članovi HFD-a. Povremeno HFD organizira okrugle stolove i tribine o pitanjima nastave. Tako je bilo i 12. travnja 2000., kad je održan okrugli stol naslovljen »Nastava filozofije u srednjim školama«, na kojem je sudjelovalo pet izlagača.⁹ Možda je postojalo još mnoštvo sličnih okruglih stolova ili tribina, ali je teško doći do tih podataka, pošto u stručnoj literaturi nema sustavnoga praćenja takvih događanja. Nakon dugogodišnjeg djelovanja Aktiva srednjoškolskih nastavnika HFD-a, krajem 2007. godine osnovan je Odbor za nastavu filozofije, logike i etike, koji je najavio niz foruma posvećenih problematici nastave filozofske grupe predmeta. Seminari za nastavnike filozofije, logike i etike redovito se održavaju, međutim, uglavnom u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, tako da nisu uvršteni u ovaj članak. No, valja naglasiti kako i tu postoji dobra suradnja između Društva i Agencije. Većina članova HFD-a rado se odaziva na pozive za predavanje na ovim seminarima.

Zaključak

Zbrojimo li sveukupan broj tekstova objavljenih u četiri obrađena časopisa, a koji se bave zadanom temom, dobivamo ovakav grafikon:

6

O izvanrednoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva održanoj pod naslovom »Nastava filozofije u srednjem obrazovanju« vidi: *Filozofska istraživanja* 2 (2/1980), str. 96–139.

7

Dio referata održanih na ovom skupu objavljen je u *Metodičkim ogledima* 10 (1/1995), str. 9–111.

8

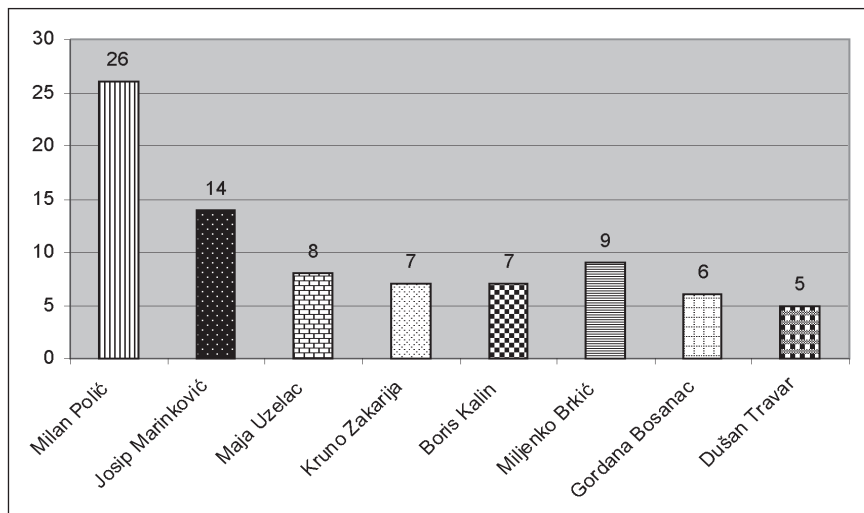
Moufida Goucha (ur.), *Philosophy: A School of Freedom*, UNESCO, Paris 2007.

9

Za ovaj podatak i materijale vezane uz navedeni okrugli stol zahvaljujem kolegi Lucianu Lukšiću.

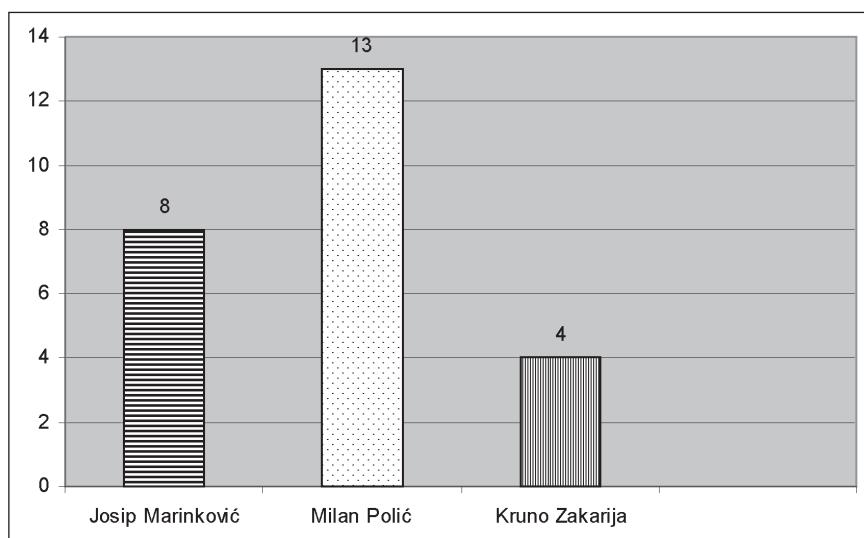
U 26 godina, 323 različito kategorizirana teksta o filozofiji odgoja, te metodici i nastavi filozofije – sasvim je solidan broj (u grafikonu se ne nalaze kategorizacije čiji je ukupan zbroj manji od 25). Od svih tekstova čak njih 36% (115) je kategorizirano kao izvorni znanstveni članak. Dodamo li tome 7,8% stručnih članaka (25), dolazimo do zaključka kako je produkcija tekstova u izdanju HFD-a o temama *filozofija, odgoj i obrazovanje* dobro zastupljena. Ne smijemo zaboraviti dodati tome i četiri knjige u izdanju HFD-a, koje se bave istom tematikom.

Među ova 323 teksta, imena nekih autora pojavljuju se češće od drugih. Statistički to izgleda ovako:

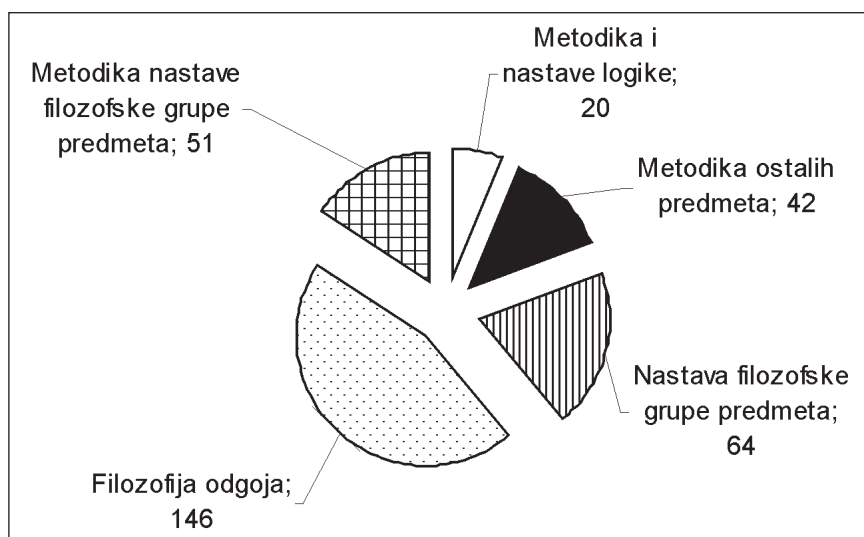

Najveći broj tekstova u izdanju HFD-a o naslovljenoj temi napisao je Milan Polić (26). Dodajmo tome kako je isti autor objavio dvije knjige iste tematike u biblioteci »Filozofska istraživanja« (treća je u pripremi), uredio zbornik *Filozofija i odgoj u suvremenom društvu*, bio predsjednik Programskog odbora istoimenog simpozija, te dugogodišnji glavni urednik *Metodičkih ogleda*. Ostali s ovog popisa također su priznati stručnjaci u području filozofije odgoja i metodike filozofske grupe predmeta. Josip Marinković je doajen metodike nastave filozofije u Republici Hrvatskoj, Boris Kalin autor je najupotrebljivijeg udžbenika iz filozofije, te dugogodišnji profesor metodike nastave filozofije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Može se reći kako su svi s ovog popisa »krema« filozofije odgoja ili metodike nastave filozofije.

Ako napravimo sličnu statistiku o autorima s najviše objavljenih izvornih znanstvenih članaka iz ovog područja, situacija je slična:

Ukupan broj tekstova, podijeljen po osnovnim temama, grafički izgleda ovako:

Pridodamo li ovome i znanstvene skupove te navedene četiri knjige, pokazuje se kako HFD u svojim tiskanim izdanjima i ostalim aktivnostima nije zanemario probleme nastave filozofije, a niti filozofiju odgoja kao jednu od filozofskih disciplina. Hrvatsko filozofsko društvo, kao što smo mogli vidjeti, aktivno se bavi problemima odgoja i obrazovanja. Časopis *Metodički ogle-di* i dva velika znanstvena skupa o odgoju i filozofiji uvelike su pridonijeli interesu za filozofiju odgoja, ali i za probleme obrazovanja. Ne bi se smjelo dogoditi da Društvo izgubi interes za ove probleme. Štoviše, bilo bi dobro da se još i više »miješa« u obrazovnu politiku i na taj način pridonese razvitku filozofije kod nas, barem u njezinu održanju i razvijanju u srednjim, ali i osnovnim školama.

Prilog 1.

Popis tekstova objavljenih u časopisu *Filozofska istraživanja* koji se bave tematikom odgoja i obrazovanja

Filozofska istraživanja, god. 1, sv. 2, Zagreb 1980. (broj 2).

Glavni urednik: Hotimir Burger.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
Uzelac, Maja	Josip Marinković, <i>Metodika nastave osnova marksizma</i>	Prikaz	96–99
Veljak, Lino	Položaj filozofije i logike u srednjoj školi (povodom izvanredne skupštine Hrvatskog filozofskog društva održane pod naslovom »Nastava filozofije u srednjem obrazovanju«, Zagreb, 10. X. 1980.)	Filozofski život	121–123
Kalin, Boris	Suvremena koncepcija obrazovanja zah-tijeva nastavu logike i filozofije u svim usmjerenjima (referat na izvanrednoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva održanoj pod naslovom »Nastava filo-zofije u srednjem obrazovanju«, Zagreb, 10. X. 1980.)	Filozofski život	124–129
Bošnjak, Branko	Razmatranje ideje filozofije (referat na izvanrednoj skupštini Hrvatskog filozof-skog društva održanoj pod naslovom »Nastava filozofije u srednjem obrazo-vanju«, Zagreb, 10. X. 1980.)	Filozofski život	129–139
	Zaključci izvanredne skupštine Hrvat-skog filozofskog društva o nastavi filo-zofije u srednjem obrazovanju	Filozofski život	139–141

Filozofska istraživanja, god. 4, sv. 1, Zagreb 1984. (broj 8).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Grgurev, Vinko	Josip Marinković, <i>Utemeljenost odgoja u filozofiji</i>	Prikaz	130–134

Filozofska istraživanja, god. 4, sv. 2, Zagreb 1984. (broj 9).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Uzelac, Maja	Razgovor povodom knjige <i>Metodika nastave filozofije</i> J. Marinkovića	Filozofski život	288–289

Filozofska istraživanja, god. 4, sv. 3, Zagreb 1984. (broj 10).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Zakarija, Kruno	J. Marinković: <i>Metodika nastave filozofije</i>	Prikaz	412–414

Filozofska istraživanja, god. 5, sv. 2, Zagreb 1985. (broj 13).
Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Filozofija filozofskog obrazovanja i metodika nastave	Izvorni članak	323–329

Filozofska istraživanja, god. 6, sv. 4, Zagreb 1986. (broj 19).
Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Brida, Marija	Smisao odgoja u suvremenom svijetu	Izvorni članak	981–988
Despot, Branko	Filozofija kao pedagogija (pismo prijatelju)	Izvorni članak	989–992
Marinković, Josip	Pedagogija kao apologija i kao kritika postojećeg	Izvorni članak	993–1000
Zakarija, Kruno	Filozofija i pedagogija u tvorenju iskustva odgoja	Izvorni članak	1001–1010
Živković, Mladen	Odgoj, filozofija i dijete	Izvorni članak	1011–1013
Kujundžić, Nedeljko	Komunikacija – bit edukativne prakse	Izvorni članak	1015–1023
Uzelac, Maja	Filozofija i odgoj	Izvorni članak	1025–1032
Čimić, Esad	Refleksije o religiji i/ili ateizmu u odgojno obrazovnom procesu	Izvorni članak	1033–1041
Cifrić, Ivan	Perspektiva rada i obrazovanja u industrijskom društvu	Izvorni članak	1043–1052
Haladin, Stjepan	Obrazovanje kao funkcija rada	Izvorni članak	1054–1057
Pastuović, Nikola	Ciljevi visokoškolskog odgoja	Izvorni članak	1060–1067
Filipović, Vladimir	Reforma srednjeg usmjerenog obrazovanja	Izlaganje	1069–1071
Polić, Milan	Savjetovanje nastavnika filozofije na srednjoškolskim centrima SRH	Filozofski život	1313–1315

Filozofska istraživanja, god. 7, sv. 2, Zagreb 1987. (broj 21).
Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Vukasović, Ante	Kritika apologije ili obezvređivanje pedagogije?	Izvorni članak	629–641
Polić, Milan	Novi izdavački pristup učenju filozofije	Pregledni članak	659–664
Polić, Milan	Tribina »Odgoj između teorije i pragme«	Filozofski život	710–711
Bekavac Basić, Ivan	Rasprava Aktiva srednjoškolskih nastavnika filozofije HFD-a o reformi školstva	Filozofski život	716–717

Filozofska istraživanja, god. 7, sv. 3, Zagreb 1987. (broj 22).
Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Pedagogija kao apologija i kao kritika postojećeg	Izvorni članak	1005–1007
Brkić, Miljenko	Prvi internacionalni kongres za filozofiranje sa djecom	Filozofski život	1057–1059

Filozofska istraživanja, god. 8, sv. 3, Zagreb 1988. (broj 26).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Filozofsko i pedagoško mišljenje odgoja	Izvorni članak	1005–1012
Polić, Milan	Tribina »Odgovornost filozofije za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja«	Prikaz	1078–1079

Filozofska istraživanja, god. 9, sv. 2, Zagreb 1989. (broj 29).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Didier, Michael	Odgoj čestitog čovjeka u klasičnoj Kini: Obrazovanje Junzija	Izvorni članak	489–498

Filozofska istraživanja, god. 10, sv. 2, Zagreb 1990. (broj 35).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Despot, Blaženka	Pojam obrazovanja i pojam zbiljnosti	Izvorni članak	509–511

Filozofska istraživanja, god. 12, sv. 2, Zagreb 1992. (broj 45).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Kalin, Boris	Hrvatska filozofijska baština i nastava filozofije	Izvorni članak	395–401

Filozofska istraživanja, god. 16, sv. 3, Zagreb 1996. (broj 62).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Hufnagel, Erwin	Ideja sveučilišta i funkcije filozofije	Izvorni članak	727–740

Filozofska istraživanja, god. 17, sv. 1, Zagreb 1997. (broj 64).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Brkić, Miljenko	Hegel i problem odgoja	Izvorni članak	221–229

Filozofska istraživanja, god. 22, sv. 4, Zagreb 2002. (broj 87).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Polić, Milan	Vuk-Pavlovićeva filozofija odgoja	Izvorni članak	709–716

Filozofska istraživanja, god. 25. sv. 2, Zagreb 2005. (broj 97).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Bratanić, Marija	Suvremenost pedagoške misli Pavla Vuk-Pavlovića	Stručni članak	273–279
Grünfelder, Anna Maria	»Diferencija« kao povlastica. Feministički ciljevi i katolički nauk	Izvorni članak	281–293
Tomašević, Luka	Spolni odgoj: aktualna problematike i stav Crkve	Pregledni članak	295–309
Raunić, Raul	Etička, odgojna i politička vrijednost tolerancije	Izvorni članak	311–326
Cifrić, Ivan	Ekološka edukacija	Izvorni članak	327–344
Matulić, Tonči	Prevladavanje sukoba između znanja i odgoja za vrijednosti	Izvorni članak	345–372
Polić, Milan	Vrijednosno i spoznajno u suvremenom odgoju	Izvorni članak	373–387

Filozofska istraživanja, god. 26. sv. 1, Zagreb 2006. (broj 101).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Polić, Milan	Odgoj i pluralizam	Izvorni članak	27–36

Filozofska istraživanja, god. 26. sv. 4, Zagreb 2006. (broj 104).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Lukšić, Luciano	Natjecanje iz filozofije od 2000. do 2005. godine	Stručni rad	961–973

Prilog 2.

Popis tekstova objavljenih u časopisu *Synthesis philosophica* koji se bave tematikom odgoja i obrazovanja

Synthesis philosophica, vol. 9, fasc. 2, Zagreb 1994 (no. 18).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Krivak, Marijan	Milan Polić: <i>Odgoj i svije(s)t</i>	Book reviews	493–496

Synthesis philosophica, vol. 13, fasc. 1, Zagreb 1998 (no. 25).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Hufnagel, Erwin	Der Cartesianismus als Herausforderung für die Pädagogik oder die Destruktion der Ganzheit und ihre Folgen	Original paper	23–51

Synthesis philosophica, vol. 16, fasc. 2, Zagreb 2001 (no. 32).

Glavni urednik: Pavo Barišić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Žarnić, Berislav	Learning to Learn: An Epistemological Paradox in Education	Original paper	355–362

Synthesis philosophica, vol. 21, fasc.1, Zagreb 2006 (no. 41).

Glavni urednik: Ante Čović.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Schippling, Anne	Die Theorie der Vernunft in der <i>Negativen Dialektik</i> von Theodor W. Adorno und philosophische Bildung in der post-modernen Gesellschaft	Original paper	19–32
Markiewicz, Barbara Anna	The New Education and Virtual Human-kind	Original paper	33–42
Kiss, Endre	Die Philosophie der Schule und der Welt	Original paper	43–50
Dörnberg, Gesine	„Der Mensch ist nur da ganz Mensch, wo er spielt“	Original paper	51–58
Muck, Maria	Narrative Philosophiedidaktik	Original paper	59–64
Vodičar, Janez	Zwischen Distanzierung und Differenz bei Erziehung (Ricœur – Derrida)	Original paper	65–77

Prilog 3.

Popis tekstova objavljenih u časopisu *Metodički ogledi* koji se bave tematikom odgoja i obrazovanja

Metodički ogledi, god. 1, sv. 1, Zagreb 1990. (broj 1).
Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Zakarija, Kruno	Pedagoški optimizam i filozofski skepticizam	Izvorni rad	9–25
Polić, Milan	Može li metodika biti znanost	Izvorni rad	27–40
Marinković, Josip	Odgoj između znanosti i filozofije	Izvorni rad	41–46
Bosanac, Gordana	Značenje epistemološkog karaktera didaktičkih i metodičkih istraživanja	Izvorni rad	47–57
Vargović, Eduard	Za relevantan položaj filozofije u školi	Izvorni rad	61–68
Korčmaroš, Milutin	Filozofičnost nastave	Izvorni rad	69–80
Poljak, Vladimir	Filozofija u nastavi i nastava filozofije	Izvorni rad	81–93
Krsnik, Rudolf	Suvremeni razvoj metodike fizike	Izvorni rad	97–109
Bebić, Mario / Travar, Dušan	Uspješnost nastave	Izvorni rad	111–118
Spajić-Vrkaš, Vedrana	Estetske vrijednosti i estetska odgovornost	Izvorni rad	119–138

Metodički ogledi, god. 2, sv. 1, Zagreb 1991. (broj 2).
Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Udžbenik i njegova vjerodostojnost	Izvorni rad	7–13
Polić, Milan	Autentičnost filozofskog mišljenja u nastavi filozofije	Izvorni rad	15–25
Kalin, Boris	Metodička analiza udžbenika filozofije	Izvorni rad	27–44
(Program izradila radna grupa pod vodstvom Gvozdena Flege)	Kratko obrazloženje prijedloga programa nastave filozofije za gimnazije	Dodatak temi	45–56
(Program izradili Boris Kalin i Milan Polić)	Kratko obrazloženje prijedloga programa nastave filozofije za gimnazije	Dodatak temi	57–65
Čimić, Esad	Da li je religija izazov idealima	Izvorni rad	69–76
Skledar, Nikola	Antička i srednjovjekovna a-teistička misao i religijsko obrazovanje	Izvorni rad	77–78
Hufnagel, Erwin	O pedagoškom pojmu odgovornosti	Izvorni rad	91–105
Despot, Branko	Filosofia kao <i>paideia</i>	Izvorni rad	107–110
Rendić-Miočević, Ivo	Prilagodba nastave povijesti pluralističkom društvu	Izvorni rad	111–124
Zakarija, Kruno	U povodu ukidanja školskog predmeta ODHZ (Osnove društveno-humanističkih znanosti)	Izvorni rad	127–132
Polić, Milan	Josip Marinković, <i>Filozofija kao nastava</i>	Recenzija	135–137
Bekavac Basić, Ivan	Mesotes	Recenzija	138
Marijanović, Ivan	Suvremeno strukturiranje didaktike	Recenzija	138–141

Metodički ogledi, god. 2, sv. 2, Zagreb 1991. (broj 3).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Pet godina Katedre za filozofiju odgoja	Stručni članak	7–12
Marijanović, Ivan	Filozofijski korijeni i misao Stjepana Matičevića	Izvorni rad	13–33
De Zan, Ivan	Učinkovitost modela istraživački orijentirane nastave biologije	Izvorni članak	39–48
Petković, Maja	Prilog metodici video-medija u nastavi kemije	Pregledni članak	49–62
Pavičić, Vicko	Neki metodički aspekti suvremene nastave biologije	Pregledni članak	63–74
Polić, Milan	Filozofija, odgoj – proizvodnja svijeta	Izvorni članak	77–91
Kujundžić, Nedjeljko	Pedagoška koncepcija Ernsta Blocha	Izvorni članak	93–106
Jelavić, Filip	Afirmacija odgoja kao temeljna pretpostavka razvoja nadarenih	Izlaganje sa znanstvenog skupa	109–115
Vican, Dijana	Freireova koncepcija odgoja i obrazovanja i društvene promjene	Pregledni članak	117–126
Biondić, Ivan	Metodike na prekretnici	Osvrt	129–138
Brkić, Miljenko	Nastavnici filozofije u Luzernu	Prikaz	141–142
Vuletić, Dušan	Personalistička pedagogija Stjepana Matičevića	Prikaz	142–143
Kujundžić, Nedjeljko	Osloboditi školu	Prikaz	144–145

Metodički ogledi, god. 3, sv. 1, Zagreb 1992. (broj 4).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Kujundžić, Nedjeljko	Deideologizacija pedagogije	Izvorni članak	9–19
Marinković, Josip	Na temu »filozofija, ideologija, odgoj«	Izvorni članak	21–25
Bosanac, Gordana	Ideologija i didaktički diskurs	Izvorni članak	27–41
Polić, Milan	Dezideologizacija odgoja – što je to?	Izvorni članak	43–55
Zakarija, Kruno	Kavezi ideologije	Izvorni članak	57–61
Miliša, Zlatko / Markusović, Arno	Neoliberalna teorija odgoja u post-socijalizmu	Izvorni članak	63–69
Marijanović, Ivan	Religija i ideologija	Izvorni članak	71–81
Despot, Blaženka	Religioznosti prirodnoznanstveni idealizam New-agea	Izvorni članak	83–96
Ilišin, Vlasta	Obrazovanje i interes studenata	Izvorni članak	97–111
Goja, Jadranka	Ideološki model bivšeg jugoslaven-skog obrazovanja	Izvorni članak	113–122
Travar, Dušan	Časopis <i>Educação e filosofia</i>	Prikaz	125–127

Metodički ogledi, god. 3, sv. 2, Zagreb 1992. (broj 5).
Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Despot, Branko	Filozofija – antropologija – pedagogija	Izvorni članak	9–15
Skledar, Nikola	Obrazovanje i antropologija	Izvorni članak	17–27
Despot, Blaženka	Agresivnost europske filozofije slobode u Hegelovoj filozofiji prava	Izvorni članak	29–39
Polić, Milan	Smrt u životu i odgoju	Izvorni članak	41–54
Zakarija, Kruno	Odgovornost filozofije za praksu odgoja?	Izvorni članak	55–63
Vargović, Eduard	Dnevni snovi, stvaralaštvo, odgoj	Pregledni članak	65–71
Krauth, Vesna	Waldorfska pedagogija – briga za odrastanjem ili odgoj k slobodi	Pregledni članak	75–87
Jelavić, Filip	Nastavni predmet – učenik – odgoj	Izvorni članak	91–106
Santrić, Vjeko	Prilog mentorskome evaluiranju znanstvenih radova	Stručni članak	107–113
Howard, Vernon A.	Umjetnost i korist u obrazovanju	Ostalo	117–131
Čehok, Ivan	Arno Anzenbacher, <i>Filozofija</i>	Prikaz	135–137
Šundov, Zvonko	Arno Anzenbacher, <i>Filozofija</i>	Prikaz	137–139
Krauth, Vesna	Frans Calgren, <i>Odgoj ka slobodi – Slike i izvješća iz međunarodnih waldorfskih škola</i>	Prikaz	139–142

Metodički ogledi, god. 4, sv. 1, Zagreb 1993. (broj 6).
Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Čehok, Ivan	Etički odgoj – ograničenje slobode odgo-vornošću	Izvorni članak	9–21
Kovač, Srećko	Nazivlje u nastavi logike	Izvorni članak	23–32
Rojko, Pavel	Određivanje ciljeva i zadataka glazbene nastave u općeobrazovnoj školi	Izvorni članak	33–45
Marinković, Josip	»Kreativnost« kao pedagoška odredba	Prethodno priopćenje	47–52
Miliša, Zlatko	Kako je socijalizam utjecao na formiranje radnog i političkog apsentezma mladih	Izvorni članak	53–66
Radeka, Igor	Motivacija učitelja za permanentno usavršavanje	Izvorni članak	67–83
Matijević, Milan	Jena-plan u europskim školama: nekad i danas	Izvorni članak	87–94
Brkić, Miljenko	Pristup filozofskom tekstu	Ostalo	97–101
Uzelac, Maja Marija / Ratković, Karmen	»Školica u D-duru«	Ostalo	103–107
Krsnik, Rudolf	Wolfgang Schultz, Felix von Cube, Christine Möller, Rainer Winkel, Herwing Blankertz, <i>Didaktičke teorije</i>	Prikaz	111–115
Šundov, Zvonko	Jacques Lesourne, <i>Obrazovanje i društvo</i>	Prikaz	115–117
Uzelac, Maja Marija	Zapisi iz Otterthala	Prikaz	118–122
Ogrinšak, Tomislav	Srećko Kovač, <i>Logika kao 'demonstrirana doktrina'</i>	Prikaz	123–127
Cvitanović-Šundov, Marija	Goran Švob, <i>Frege: pojmovno pismo</i>	Prikaz	127–130
Šundov, Zvonko	Jürgen Habermas, <i>Filozofski diskurs moderne</i>	Prikaz	130–134

Metodički ogledi, god. 4, sv. 2, Zagreb 1993. (broj 7).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Aktualnost filozofije odgoja Pavla Vuk-Pavlovića	Izlaganje sa znanstvenog skupa	9–15
Poljak, Vladimir	Uloga Pavla Vuk-Pavlovića u reformnoj pedagogiji početkom 20. stoljeća	Izlaganje sa znanstvenog skupa	17–23
Kujundžić, Nedjeljko	Pedagogijski pogledi Pavla Vuk-Pavlovića	Izlaganje sa znanstvenog skupa	25–32
Čehok, Ivan	Aktualnost filozofije odgoja Pavla Vuk-Pavlovića u nacionalnoj kulturi	Izlaganje sa znanstvenog skupa	33–39
Polić, Milan	O nekim momentima filozofije odgoja Pavla Vuk-Pavlovića	Izlaganje sa znanstvenog skupa	41–50
Uzelac, Maja	Univerzalnost pedagoške funkcije i odgajalaštva jastva	Izlaganje sa znanstvenog skupa	51–55
Mišković, Milan	Vuk-Pavlovićevo shvaćanje odnosa odgojne teorije i prakse	Izlaganje sa znanstvenog skupa	57–64
Bratanić, Marija	Mikropedagoške ideje u djelima Pavla Vuk-Pavlovića	Izlaganje sa znanstvenog skupa	65–68
Rijavec, Majda	Manjinski utjecaji i divergentno mišljenje	Izvorni članak	71–81
Brkić, Miljenko	Može li se poučavati filozofska metoda	Izvorni članak	85–88
Bosanac, Gordana	Pavao Brajša, <i>Pedagogijska komunikologija</i>	Prikaz	91–99
Bosanac, Gordana	Dragutin Rosandić, <i>Novi metodički obzori</i>	Prikaz	99–107
Polić, Milan	L'Enseignement philosophique	Prikaz	107–109
Brkić, Miljenko	Susret nastavnika filozofije u Pehrithschu	Prikaz	110–111

Metodički ogledi, god. 5, sv. 1, Zagreb 1994. (broj 8).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Marinković, Josip	Metodičko stvaralaštvo u nastavi	Metodički prijedlog	11–15
Marinković, Josip	Poticanje analize filozofskih pitanja	Metodički prijedlog	17–23
Bilankov, Ivo	Pojmovi filozofske antropologije	Metodički prijedlog	25–29
Vujičić, Ante	Osvještavanje pojmova »predmetnost«, »osjetilnost«, »djelatnost«, »potrebitost«	Metodički prijedlog	31–33
Polšek, Darko	Čovjek i povijest	Metodički prijedlog	35–38
Bilankov, Ivo	Učenici postavljaju pitanja uz izvorni filozofski tekst	Metodički prijedlog	39–40
Brkić, Miljenko	Igre s filozofskim tekstom	Metodički prijedlog	41–46
Polić, Milan	Platonova spilja	Metodički prijedlog	47–49
Santrić, Vjeko	Epikur	Metodički prijedlog	51–56
Uzelac, Maja	Referati učenika	Metodički prijedlog	57–59

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Janda, Dubravka	Prijedlog jednog tipa zadataka za provjeravanje znanje iz logike	Metodički prijedlog	61–63
Janda, Dubravka	Prijedlog nekoliko tipova zadataka za ispitivanje kategoričkog silogizma	Metodički prijedlog	65–68
Janda, Dubravka	Nastavna jedinica »Vrste pojmova«	Metodički prijedlog	69–72
Janda, Dubravka	Učenici sastavljaju zbirke zadataka	Metodički prijedlog	73–77
Kalin, Boris	Nastavna jedinica »Definicija«	Metodički prijedlog	79–84

Metodički ogledi, god. 5, sv. 2, Zagreb 1994. (broj 9).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Hudoletnjak Grgić, Maja	Poučavanje i spoznavanje u Parmenidovu spjevu <i>O prirodi</i>	Izvorni članak	9–19
Travar, Dušan	Između filozofije i pedagogije (Kritika pedagogije Josipa Marinkovića)	Izvorni članak	21–37
Mišković, Milan	Prilog promišljanju etičnosti i moralnog odgoja danas (S gledišta realizacije etičkog minimuma i optimuma; univerzalnog, socijalno imanentnog morala i personalnog ethosa)	Izvorni članak	39–57
Miliša, Zlatko	Metoda »idealnih tipova« Maxa Webera u istraživanju <i>homo oeconomicusa</i> i odgojne vrijednosti rada	Izvorni članak	61–70
Šooš, Edita	Problemi demokratizacije obrazovanja i odgoja	Izvorni članak	71–78
Bebić, Mario / Travar, Dušan	Pregled ispitivanja svojstva uspješnog nastavnika nasuprot sposobnom istraživaču	Pregledni članak	79–85
Čehok, Ivan	Prijedlog sadržaja i metodička obrada nastavne cjeline <i>Čovjek i zbilja</i>	Metodički prijedlog	111–130
Polić, Milan	Herbert Gudjons, <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>	Prikaz	133–134
Polić, Milan	Louis Legrand, <i>Moralna izobrazba danas</i>	Prikaz	134–135
Havliček, Nikola	Herbert Gudjons, <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>	Prikaz	138–140
Posavec, Koraljka	Josip Pivac, <i>Škola u svijetu promjena</i>	Prikaz	140–142

Metodički ogledi, god. 6, sv. 1, Zagreb 1995. (broj 10).

Glavni urednik: Kruno Zakarija.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Krsnik, Rudolf	Nova ili bolja hrvatska škola? (Tendencije u nastavi prirodoslovlja)	Izlaganje sa znanstvenog skupa	9–17
Zakarija, Kruno	O najnovijem projektiranju školskog sustava	Izlaganje sa znanstvenog skupa	19–28
Šešelj, Zlatko	Ideja gimnazije i nova hrvatska škola	Izlaganje sa znanstvenog skupa	29–33
Mijatović, Antun	Demokracija i demokratizacija školstva	Izlaganje sa znanstvenog skupa	35–46
Bosanac, Gordana	Je li ideologija sudbina odgoja i obrazovanja?	Izlaganje sa znanstvenog skupa	47–54
Marinković, Josip	Nova (hrvatska) škola – kuća građana od krova	Izlaganje sa znanstvenog skupa	55–58
Čimić, Esad	Za religijsku kulturu	Izlaganje sa znanstvenog skupa	59–66
Matijević, Milan	Privatne i alternativne škole u školskom sustavu Hrvatske	Izlaganje sa znanstvenog skupa	67–73
Polić, Milan	Obrazovanje učitelja za budućnost	Izlaganje sa znanstvenog skupa	75–79
Čehok, Ivan	Škola u demokratskom društvu	Izlaganje sa znanstvenog skupa	81–86
Žganec, Nino	Ima li u novoj hrvatskoj školi mjesta za socijalne radnike?	Izlaganje sa znanstvenog skupa	87–95
Mišković, Milan	Neki prijedlozi za poboljšanje nastave književnosti i umjetnosti	Izlaganje sa znanstvenog skupa	97–101
Lui, Olga	Hrvatski obrazovni sustav u potrazi za vlastitim putem	Izlaganje sa znanstvenog skupa	103–111
Brkić, Miljenko	Filozofski simpozij »Sloboda i odgovornost«	Prikaz	123–126
Kalin, Boris	Johannes Hirschberger, <i>Mala povijest filozofije</i>	Prikaz	126–129

Metodički ogledi, god. 6, sv. 2, Zagreb 1995. (broj 11).

Glavni urednik: Kruno Zakarija.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Čoh, Ćiril	Primjena filozofski relevantnog djela u nastavi filozofije	Izvorni članak	9–35
Mišković, Milan	Značaj i mogućnost estetskog odgoja i obrazovanja u pedagoškom procesu (Iz vidokrugla fenomenološko-aksiološke estetike Pavla Vuk-Pavlovića)	Stručni članak	37–47
Travar, Dušan	Filozofijsko utemeljenje pedagoških normi	Izvorni članak	51–57
Vlastelica, Ante	Odnos pojmova	Dijalog	103–114
Čoh, Ćiril	Nekoliko misli o tekstu »Odnos pojmova«	Dijalog	115–119
Kalin, Boris	Diplomski rad studenata razredne nastave	Metodički naputak	125–129

Metodički ogledi, god. 8, sv. 1, Zagreb 2001. (broj 13).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Veljak, Lino	Poimanje istine kao odredbeni moment karaktera obrazovanja	Izvorni članak	9–16
Žarnić, Berislav	Epistemološki paradoks obrazovanja	Izvorni članak	17–25
Polić, Milan	Filozofija – odgoj – filozofija	Izvorni članak	27–37
Marinković, Josip	Metodika nastave filozofije – filozofska ili pedagoška kategorija	Izvorni članak	39–44
Milat, Josip	Redefiniranje osnovnih pojmova – pretpostavka epistemološkog razvoja pedagogije	Pregledni članak	45–64
Brkić, Miljenko	Može li filozofija poučavati duhovnosti?	Stručni članak	65–78
Vukasović, Ante	Hrvatska filozofsko-pedagoška baština – putokaz odgojne preobrazbe	Pregledni članak	79–92
Lamot, Marija	Određenost srednjoškolaca izazovima cyber-kulture i nastava filozofije u srednjoj školi	Pregledni članak	93–100
Vladić, Vlado	Personalistička etika Karola Wojtyły	Prethodno priopćenje	101–112
Žitinski-Šoljić, Maja	Prosudba kvalitete u obrazovanju	Izvorni članak	113–125
Šipuš, Vesna	Povijest filozofije i filozofija odgoja u procesu odgoja i obrazovanja	Izlaganje sa znanstvenog skupa	127–130
Raunić, Raul	Vesna Šipuš, <i>Etika: udžbenik za IV. razred gimnazije</i>	Prikaz	133–136

Metodički ogledi, god. 8, sv. 2, Zagreb 2001. (broj 14).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Lukšić, Luciano	Obrazovanje (i odgoj) kao mit, kao metafora i kao tehnologija	Izlaganje sa znanstvenog skupa	9–15
Rapo, Mojca	Filozofija i obrazovanje	Prethodno priopćenje	17–48
Bosanac, Gordana	»Obrazovanje i odgoj u doba nasilja?«	Izlaganje sa znanstvenog skupa	49–58
Jelkić, Vladimir	Neitzsche o odgoju i obrazovanju	Izlaganje sa znanstvenog skupa	59–66
Bognar, Branko	Pedagogija: znanost i stvaralaštvo	Izvorni članak	69–77
Čoh, Ćiril	Karl Jaspers: Filozofija u obistinjenju i obistinjenje filozofije u njenoj nastavi	Pregledni članak	79–90
Polić, Milan	Mogućnost i potreba povezivanja prirodoslovnih i društveno-humanističkih nastavnih predmeta na primjeru ekologije	Izvorni članak	93–105
Ptiček, Rajka	Suradnički odnosi u nastavi	Stručni članak	107–112
Planinc, Mladen	Spoznajna teorija i metafizika u djelima Pavla Vuk-Pavlovića	Pregledni članak	115–126
Zagorac, Ivana	Filozofija odgoja Pavla Vuk-Pavlovića: odnos odgajatelja i pitomca	Pregledni članak	127–132
Jelkić, Vladimir	Richard Wisser, <i>Karl Jaspers: filozofija u obistinjenju</i>	Prikaz	135–139

Metodički ogledi, god. 9, sv. 1, Zagreb 2002. (broj 15).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Čović, Ante	Nastava etike u doba bioetike	Pregledni članak	9–16
Matulić, Tonči	Vrijednosti u bioetičkom obrazovanju	Pregledni članak	17–43
Raunić, Raul	Moralne dvojbe i etička refleksija	Izlaganje sa znanstvenog skupa	45–53
Gosić, Nada	Bioetičko obrazovanje u srednjim školama	Stručni članak	55–68
Uzelac, Maja	Univerzalističke moralne teorije i ženski identitet	Pregledni članak	69–84
Živković, Mladen	Nastava etike i etika u nastavi	(nekategoriziran)	85–90
Sarić, Marija	Otvorena pitanja nastave etike u srednjoj školi	(nekategoriziran)	91–94
Kozina, Dubravka	Teze o budućnosti predmeta etike	(nekategoriziran)	95–96
Paar, Vladimir	Načela obrazovanja u suvremenom društvu	(nekategoriziran)	99–107
Kalin, Boris	O likovnim prilozima u udžbeniku <i>Povijest filozofije</i>	Metodički prijedlog	111–122
Grbčić, Žarko	O sokratovskoj metodi razgovora	Stručni članak	123–135
Grozđanić, Višnja	Kako u (o) školi misliti kritički?	(nekategoriziran)	137–141

Metodički ogledi, god. 9, sv. 2, Zagreb 2002. (broj 16).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Polić, Milan	Odgoj i stvaralaštvo	Izvorni članak	9–17
Bognar, Branko	Problem kauzalnosti vremena u empirijskoj znanosti o odgoju	Izvorni članak	19–30
Čoh, Ćiril	Razgovor o razgovoru unutar nastave	Stručni članak	33–38
Vargović, Eduard	Kulturno značenje ponašanja i komuniciranja u školi	Stručni članak	39–53
Bužan, Marija-Ana	Shakespeare u razredu i korelacija među predmetima	Ostalo	55–58
Brkić, Miljenko	Etika i nastava etike	Ostalo	61–63
Raunić, Raul	Čemu nas etika može i treba poučavati?	Ostalo	65–77
Klooster, David	Što je kritičko mišljenje?	Pregledni rad	87–95
Grozđanić, Višnja	Kako nas vide drugi?	Ostalo	83–86
Hunt, George	Jezik, igra i broj. Istraživački pristup matematici u osnovnoj školi	Izvorni članak	97–107
Vučeljić, Miodrag	Dijete s madežom	Stručni rad	109–112
Schauer, Zdenka	Kritičko mišljenje u procesu obrazovanja i projekt Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje	Pregledni rad	113–129
Brkić, Miljenko	Kantov etički paradoks u okviru strategije ERR	Prethodno priopćenje	131–134
Markuckiene, Silvija	Filozofska uporišta nastave. Kritičko mišljenje na satu etike	Ostalo	135–138
Centner, Sandra	Projekt čitanje i pisanje za kritičko mišljenje (Reading and writing for critical thinking) u nastavnoj praksi	Ostalo	139–144
Marendić, Zora	Projekt »čitanjem i pisanjem do kritičkog mišljenja« / RWCT u Bosni i Hercegovini	Ostalo	145–150

Metodički ogledi, god. 10, sv. 1, Zagreb 2003. (broj 17).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Jutronić, Dunja	Argumenti protiv nativizma	Pregledni članak	39–47
Polić, Milan	Filozofija odgoja i feminizam	Izlaganje sa znanstvenog skupa	61–66
Ambrosi-Randić, Neala	Novija istraživanja u području predodžbe o vlastitom tijelu	Pregledni članak	69–81
Bernašek, Lea; Brkić, Miljenko; Čehok, Ivan; Čoh, Ćiril; Gosić, Nada; Hadžiselimović, Dževdet; Kladarić, Luka; Kozina, Dubravka; Mihlina, Zoran; Pirš, Ninoslav; Polić, Milan; Raunić, Raul	Rasprava o nastavi etike u srednjim školama		85–168

Metodički ogledi, god. 10, sv. 2, Zagreb 2003. (broj 18).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Bognar, Branko	Škola na prijelazu iz industrijskog u postindustrijsko društvo	Izvorni članak	9–24
Polić, Rajka	Odgoj i dokolica	Izvorni članak	25–37
Vargović, Eduard	Priprema za posao. Uvodni tekst i prijedlog obrade methodske jedinice	Stručni članak	41–55
Pavlovski, Tatjana / Ibolya, Gera	Jesu li obrazovne aktivnosti slične drugim životnim aktivnostima?	Stručni članak	57–66
Damjanović, Radojko	Eklektički pristup posebnim metodikama	Stručni članak	67–74
Grgurev, Vinko	Značenje dosega u odnosu među pojmovima	Stručni članak	75–77
Jurišević, Mojca	Izazovi mentorstva: Poticanje refleksivnog mišljenja studenata – budućih učitelja	Stručni članak	79–85
Vujošević, Vera	Demokracija za sve – i u Srbiji	Ostalo	89–100
Ćurko, Bruno	Udžbenici i pomoćna literatura u nastavi filozofije	Prikaz	103–107
Ćurko, Bruno	Peter Kunzmann, Franz-Peter Burkard, Franz Wiedmann, <i>Atlas filozofije</i>	Prikaz	107–120

Metodički ogledi, god. 11, sv. 1, Zagreb 2004. (broj 19).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Bognar, Ladislav	Analiza tekstova u osnovnoškolskim čitankama	Prethodno priopćenje	9–27
Hadžiselimović, Dževdet	(Video)medijska pismenost, manipulacija, ovisnost	Pregledni rad	29–40
Kalin, Boris	O nastavničkoj kompetenciji sveučilišnih nastavnika	Pregledni rad	43–62
Pavlovski, Tatjana	Tečajevi u sveučilišnoj nastavi	Stručni rad	63–71
Polić, Milan	Pavao Vuk-Pavlović i filozofija odgoja u Hrvatskoj	Kratko priopćenje	75–78
Čurko, Bruno	Filozofija odgoja s osvrtom na neke teme filozofije odgoja Pavla Vuk-Pavlovića	Ostalo	79–94
Kerimova, Bahar	Ocjenjivanje grupnog rada	Stručni rad	97–105
Čurko, Bruno	Zlatko Miliša i suradnici, <i>Zašto Zadru treba centar za mlade</i>	Prikaz	109–113

Metodički ogledi, god. 11, sv. 2, Zagreb 2004. (broj 20).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Hicela, Ivon	Poticanje dječje socijalne kompetencije putem konteksta dječjeg zajedničkog stvaranja lutkarske predstave	Pregledni rad	9–19
Juras, Zlatko Ivan	Igra uloga i dječja osobnost	Izlaganje sa skupa	21–38
Tokić, Marko	Kakvo filozofije u odgoju danas (Odgajanje, dodirivanje slike – metafizika umjetnosti)	Pregledni rad	39–50
Tafra, Alen	Obrazovanje potrošača	Pregledni rad	51–67
Radovan Burja, Milena	Ljudska prava i odgoj – filozofski i etički temelji	Pregledni rad	69–78
Zečić, Dževad	Filozofija matematike i prirodnih znanosti u nastavi tehničkih i prirodoslovno-matematičkih fakulteta	Pregledni rad	81–94
Kadum, Vladimir	Neke paradigme za uspješnu nastavu i usmjeravanje učenja u matematici	Pregledni rad	95–110
Damjanović, Radojko	Teze za novu dokimološku paradigmu	Stručni rad	111–116

Metodički ogledi, god. 12, sv. 1, Zagreb 2005. (broj 21).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Čakardić, Ankica	Igra odgojivosti u općeprihvaćenom	Izvorni članak	9–17
Jurdana-Šepić, Rajka / Milotić, Branka	Komunikacijski <i>perpetuum mobile</i> u poučavanju budućih nastavnika	Izlaganje sa skupa	19–23
Štengl, Ivan	Odgajanje senzibilnosti za pitanje smisla. Doprinos misli V. E. Frankl-a smjernicama odgajanja	Izvorni članak	25–54
Tićac, Iris	Doprinos Dietricha von Hildebranda filozofiji odgoja	Izvorni članak	55–65
Kodelja, Zdenko	Justice in education: two examples	Pregledni rad	67–79
Žitinski, Maja	The concept of education	Izlaganje sa skupa	81–94
Polić, Rajka	Odgoj za starost kao mogućnost emancipacije	Izvorni znanstveni članak	97–111
Ćurko, Bruno	Odgovornost i razumijevanje slobode	Ostalo	125–136
Hadžiselimović, Dževdet	Poteškoće i dvojbe roditeljstva. Povodom priručnika za učitelje <i>Afirmacija uspješnog roditeljstva</i>	Prikaz	139–142

Metodički ogledi, god. 12, sv. 2, Zagreb 2005. (broj 22).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Hadžiselimović, Dževdet	Dijalekt i/ili strani jezik u ranoj dobi: tako jednostavno ili ipak znatno složenije?	Izvorni znanstveni članak	9–20
Huzjak, Miroslav	Odgoj, misao i smisao. Pogled na odgoj kroz prizmu teorije umjetnosti	Izvorni znanstveni članak	21–30
Kadum, Vladimir	Utjecaj učenja rješavanjem problemskih zadataka na obrazovni učinak u elementarnoj nastavi matematike	Izvorni znanstveni članak	31–60
Polić, Milan	Integralna nastava kao odgovor na suvremene obrazovne potrebe	Izvorni znanstveni članak	61–72
Sirello, Riccardo	Filozofija i odgoj: sloboda ili usuglašavanje. Križanje putova suvremenosti	Prethodno priopćenje	73–77
Sliško, Josip / Medina Hernández, Rebeca	Uspjesi i teškoće jedne implementacije paradigme 'aktivnoga učenja' u sveučilišnoj fizici	Izvorni znanstveni članak	79–102
Svedružić, Antonio	Kreativnost i divergentno mišljenje u nastavi prirodoslovlja	Izvorni znanstveni članak	103–118

Metodički ogledi, god. 13, sv. 1, Zagreb 2006. (broj 23).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Huzjak, Miroslav / Polić, Milan	Zablude o objektivnoj znanosti i subjektivnoj umjetnosti	Izvorni znanstveni članak	9–29
Šamo, Renata	Jezično i iskustveno znanje učenika u zadacima čitanja na engleskom kao stranom jeziku	Izvorni znanstveni članak	31–48
Bognar, Branko	Kako procijeniti kvalitetu akcijskog istraživanja	Izvorni znanstveni članak	49–68
Zagorac, Ivana	Igra kao cjeloživotna aktivnost	Prethodno priopćenje	69–80
Kadum, Vladimir	Matematička intuicija i intuicija u nastavi matematike	Pregledni rad	83–93
De Sanctis, Raffaella	Vrijednost i efikasnost suvremenih strategija učenja i poučavanja filozofije u talijanskoj školi	Prethodno priopćenje	95–105
Vargović, Eduard	Neke značajke i prijedlozi obrade nastavne cjeline o djelotvornom komuniciranju između prodavača i kupca	Stručni rad	107–122
Buljubašić-Kuzmanović, Vesna	Pedagogic Workshop in the Function of Active Teaching and Learning through Success	Stručni rad	123–136
Črljen, Marijana / Polić, Rajka	Briga za nadarenu djecu	Stručni rad	137–147

Metodički ogledi, god. 13, sv. 2, Zagreb 2006. (broj 24).

Glavni urednik: Milan Polić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranica
Polić, Rajka	Ideološka uporaba životinja u udžbenicima	Izvorni znanstveni članak	9–41
Senković, Željko	Aristotelov odgoj za vrline	Pregledni rad	43–61
Sindik, Joško	'Problemški' pristup u tumačenju ličnosti	Stručni rad	63–74
Polić, Milan	Uporaba umreženih računala u prevladavanju prostorno-vremenskih ograničenja u suvremenom obrazovanju	Izvorni znanstveni članak	77–94
Kljaić, Ivana	Kako poboljšati razumijevanje, dogovaranje i suradnju djece s teškoćama u učenju?	Prethodno priopćenje	95–118
Bogataj, Magda	Turistički pomladak u osnovnoj školi	Stručni rad	119–126
Zagorac, Ivana	Spomen o životu hrvatskog mislitelja. Povodom 30 godina smrti Pavla Vuk-Pavlovića	In memoriam	129–130

Prilog 4.

***Logika* – Stručno-metodički časopis za profesore i učenike gimnazija i srednjih stručnih škola**

Logika, god. 1, sv. 1, Zagreb 2000. (broj 1).

Glavni urednik: Ivan Bekavac Basić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
	Natjecanje iz logike 1998. godine	(nekategorizirano)	30–36
Čoh, Ćiril	Prijedlog zadatka za natjecanje iz logike	(nekategorizirano)	37–44
Jakić, Mirko	Tipovi zadataka za natjecanje iz logike	(nekategorizirano)	50–52
Vlastelica, Ante	Rješenje jednog logičkog pitanja	(nekategorizirano)	53–54
Kovač, Srećko	Logika na Internetu	(nekategorizirano)	55–56
	Vijesti i obavijesti – O natjecanjima iz logike 1998–2000	(nekategorizirano)	59–69
	Dokument – Odluke o imenovanju Državnog povjerenstva za provedbu natjecanja...	(nekategorizirano)	70–72

Logika, god. 1, sv. 2, Zagreb 2000. (broj 2).

Glavni urednik: Ivan Bekavac Basić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
	Natjecanje iz logike 1999. godine	(nekategorizirano)	90–102
Živković, Mladen	Nastave logike – iskustva i dvojbe	(nekategorizirano)	118–120
Čoh, Siniša	<i>Logos</i> – komplet programa za pisanje tekstova na računalima u nastavi logike	(nekategorizirano)	121–123
Kovač, Srećko	Logika na Internetu (II)	(nekategorizirano)	123–124
	Vijesti i obavijesti – Rezultati natjecanja 2000., o Okruglom stolu za mentore...	(nekategorizirano)	129–133

Logika, god. 1, sv. 3, Zagreb 2000. (broj 3).

Glavni urednik: Ivan Bekavac Basić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
	Natjecanje iz logike 2000. godine	(nekategorizirano)	152–176
Čoh, Ćiril	Logika i kritičko mišljenje, prikaz metode interaktivnog reagiranja pomoću primjedbi ispisanih na karticama	(nekategorizirano)	177–182
Vlastelica, Ante	Osnovni problemi logike u našoj školi	(nekategorizirano)	183–189
Žarnić, Berislav	Logika na Internetu (III)	(nekategorizirano)	190

Logika, god. 1, sv. 4, Zagreb 2000. (broj 4).

Uredničko vijeće: Ivan Bekavac Basić, Ćiril Ćoh, Srećko Kovač,
Ante Vlastelica, Nataša Vulić, Berislav Žarnić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
Žarnić, Berislav	Neka pitanja o logici i obrazovanju	(nekategorizirano)	13–24
Arner, Neil	Thinking about incompleteness in theological terms	(nekategorizirano)	25–26

Logika, god. 2, sv. 1, Zagreb 2001. (broj 5).

Uredničko vijeće: Ivan Bekavac Basić, Ćiril Ćoh, Srećko Kovač,
Ante Vlastelica, Nataša Vulić, Berislav Žarnić.

Autor	Naslov članka	Kategorizacija rada	Stranice
	Županijska natjecanja iz logike 2001.	(nekategorizirano)	2–13
	Državno natjecanje iz logike 2001.	(nekategorizirano)	14–28

Bruno Ćurko

**Education and Teaching Related Activities
of the Croatian Philosophical Society**

Abstract

The Croatian Philosophical Society directs a part of its activities toward the philosophy of education and the problems of teaching. The instance best illustrating this is journal Metodčki ogleđi, specialized in the philosophy of education. Its range encompasses the teaching of not only philosophy, logic and ethics, but also other subjects, at primary, secondary or higher education levels. Journals Filozofska istraživanja and Synthesis philosophica publish papers from the field of education on a regular basis. Croatian Philosophical Society used to publish for a while journal named Logika, which dealt with the questions of teaching logic in schools. In the "Filozofska istraživanja" series, four books thematically related to the philosophy of education and philosophy teaching in schools have been published. The Society also organized two significant scientific conferences on the topic: Philosophy and Education (2000) and Philosophy and Education in Contemporary Society (2004, within the 13th Days of Frane Petrić). The latter resulted in the publication of the collected papers entitled Philosophy and Education in Contemporary Society, ed. Milan Polić (Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006).

Special attention within the Society is given to teaching philosophical group of subjects (philosophy, logic, ethics). In addition to the fact that society members participated in designing curricula for the aforementioned subjects, the Society is the co-organiser of the regular school competitions in philosophy and logic. Also, the initiative to include Croatian students into the International Philosophical Olympiad had its roots in the Croatian Philosophical Society.

Key words

Croatian Philosophical Society, philosophy of education, teaching philosophical group of subjects, methodics of philosophical group of subjects